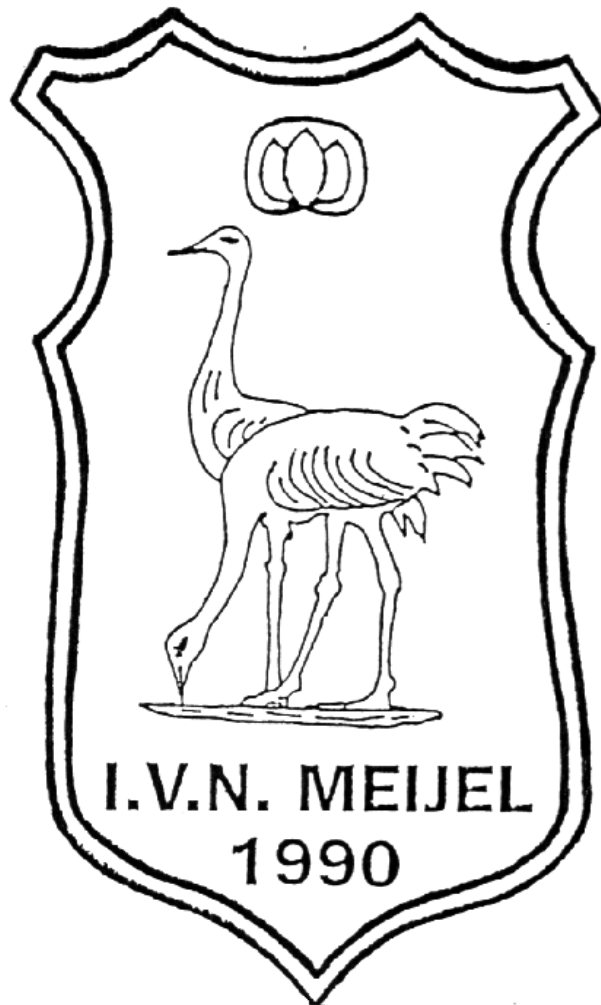

"de KROENEKRAAN"

VERENIGING VOOR
NATUUR- EN MILIEU EDUCATIE

JAARGANG : 27 NUMMER : 4 OKTOBER 2017

HERFT

INHOUD

Een slecht jaar voor libellen in Meijel	4 — 5
Eeuwselse loop omgelegd	6 — 7
Tijden veranderen	8 — 9
Paddenstoelen zoeken	10 — 11
Het groot Avondrood	12 — 13
IJsvogel	14 — 15
Het wilde zwijn	16 — 17
Ontwikkeling en verspreiding van de gouden sprinkhaan	18 — 19
Trosbosbes in Maria peel	20 — 21
De stinkers in het bos	22 — 23
Drievoudige ramp Strabechtse heide	24 — 26
- Programma de “ KROENEKRAAN ” Meijel	27
- Bestuurs-samenstelling	28

Het I.V.N. Nieuws de "KROENEKRAAN"
is een uitgave van het I.V.N. Meijel
en verschijnt per kwartaal
in een oplage van 80 exemplaren.

Kopy voor het APRILNUMMER inleveren bij een der redactie
leden **voor maandag 20 februari 2017.**

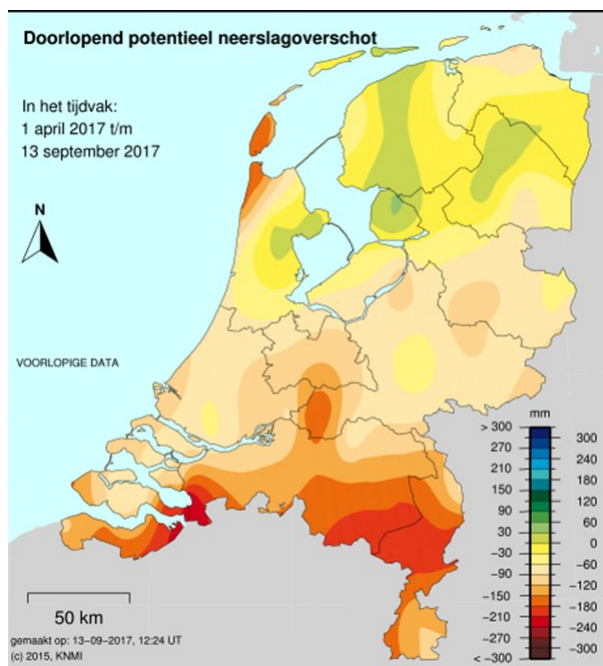
Redactie leden:

Dhr. J. Slaats
Astenseweg 6
5768 PD MEIJEL
Tel.077-4661249

aan dit nummer
werkte verder mee:
Mart Kessels

Dhr. J.Hanssen
v.d. Steenstraat 8

EEN SLECHT JAAR VOOR LIBELLEN IN MEIJEL EN OMGEVING

In Meijel en omgeving is het een slecht jaar geworden voor libellen die afhankelijk zijn van ondiep water, of dit nu sloten, beken, vennen of poelen zijn. In tegenstelling tot 2016 dat een zeer nat voorjaar en begin van de zomer had, had 2017 een zeer droog voorjaar en een droge zomer. Het gevolg is dat veel oppervlaktewateren zijn opgedroogd tot op de bodem. De larven van libellen die in deze waterpartijen leefden, zijn gestorven, want zonder water kunnen die niet overleven. Ook voor volgend jaar zal dit consequenties hebben want in september 2017 stonden nog veel van deze waterbiotopen droog. Als poelen en beken droog staan, betekent dat er door libellen ook geen eitjes afgezet worden. Dit geldt niet voor alle soorten. Er zijn enkele soorten die net de eitjes afzetten in drooggevallen poelen. Echter helaas zijn deze niet uitgelopen uit de poelen die verdroogd zijn. Consequentie is dat we dit jaar en volgend jaar een slecht libellenjaar zullen hebben.

Gewone pantserjuffer een van de slachtoffers droogte

De soorten die hier nu klappen hebben gehad zullen van elders in het land, waar het niet zo droog is geweest, weer naar Meijel en omgeving moeten komen. Libellen kunnen goed vliegen en zijn beweeglijk. Maar toch zijn de waterbiotopen die sommige soorten nodig hebben niet algemeen in ons cultuurlandschap. Het zal daarom meerdere jaren duren, als er geen verdere droogtes zijn, voordat deze soorten weer tot Meijel en omgeving kunnen doordringen.

Of deze droogte het gevolg was van klimaatopwarming is de vraag omdat we toevallig in een droog hoekje van Nederland liggen. Toch zien we de laatste jaren dat extremen, nat en droog, zich snel afwisselen. Dit kan op termijn gevolgen hebben voor de biodiversiteit omdat sommige soorten minder goed tegen de grote variaties kunnen.

DE EEUWELSCH E LOOP OMGELEGD

Eeuwelsche Loop langs N279

Na jaren van discussies, plannen maken, plannen verwerpen, discussie over de invloed van de Eeuwelsche Loop is het nu toch zo ver gekomen. De Eeuwelsche Loop heeft een nieuwe loop gekregen. Waar de Eeuwelsche Loop tegen de grens van Brabant en Limburg aanloopt, gaat ze nu in plaats van naar links, naar rechts

stromen. Hier wordt het Traject gevolgd van Haaglossing, de beek waar het water van onder andere de rioolwaterzuivering Meijel richting Eeuwelsche Loop werd gevoerd. Bij de N279 aangekomen maakt de beek dan een bocht richting Asten en Eeuwelsche Loop langs N279

stroomt dan parallel aan de N279 totdat de beek door het Nationaal Park de Groote Peel is. Dan volgt de beek de grenzen van het Nationale Park totdat het de Loop van de oude Beek treft. Vanaf hier stroomt de beek weer als vanouds.

Wat wordt er nu bereikt met het verleggen van de beek? De “oude beek” door de Groote Peel is gegraven tijdens de ruilverkaveling van 1955. Uiteraard is de beek gegraven door de diepere vlakten, maar is ook gegraven door enkele hogere zandopduikingen in het gebied. De beek had daardoor verschillende dieptes t.o.v. het maaiveld.

Een diepe beek in een landschap dat nat moet blijven voor de vorming van hoogveen is natuurlijk niet optimaal. De beek zal daar ontwaterend werken omdat altijd het grondwaterniveau wordt beïnvloed.

Graven laatste meters nieuwe beek in oude bed Haaglossing

Op sommige plaatsen stroomde in natte tijden het water zelfs over de oevers in de beek. Er werd dus kostbaar water voor het natuurgebied afgevoerd. De vegetatie in de omgeving werd ook beïnvloed doordat het peil te laag bleef om

soorten van natte heide een kans te geven, laat staan soorten van hoogveen.

Lang is de beek een grens geweest in het gebied tussen de Groote Peel van de gemeente Asten en de Groote Peel die beheerd werd door Staatsbosbeheer. Dit is circa 10 jaar geleden veranderd omdat de gemeente Asten de peel heeft overgedragen aan Staatsbosbeheer. Al die tijd was de beek een vreemd recht element in een prachtig natuurgebied.

Nu de beek gaat verdwijnen, zal een gedeelte van het gebied gaan vernatten zodat je er water zult gaan zien. Het grootste gedeelte van het gebied zal vernatten zonder dat je iets van water ziet.

Hier zal alleen de grondwaterspiegel stijgen. Ondanks dat je dit aan het oppervlak niet zal zien, zal op termijn er toch een verandering zichtbaar worden in de vegetatie, die

Oude beek drooggevallen

zich zal moeten aanpassen aan de nattere omstandigheden in de ondergrond. Misschien gaan er wat bomen dood en op andere plaatsen zal er meer dopheide (een kenmerkende soort voor natte heide) gaan groeien.

Op 8 september 2017 was de beek volledig gegraven en op 22 september 2017 is de Eeuwelsche Loop met een officieel tintje geopend. Hierna zal worden gestart met het dichtmaken van de oude Eeuwelsche Loop.

Dit zal er voor zorgen dat er achter de Vossenbergh een heel ander beeld in de peel zal ontstaan. Ook hier zal niet alles in een jaar veranderen maar geleidelijk zullen de veranderingen zichtbaar worden. Dit samen met alle veranderingen die in het LI-FE+ project zijn aangebracht in de waterhuishouding van de Peel.

Oude beek drooggevallen

TIJDEN VERANDEREN.

Het onderstaande artikel is geschreven voor de Kroenekraan in 1995. Waar in 1995 de Kokmeeuw nog als een plaag, een probleem werd gezien en alles werd gedaan om deze vogel te bestrijden, zien we dat de Kokmeeuw nu veel minder algemeen is geworden en in de Groote Peel zelfs niet broedt. Waarschijnlijk ligt de daling van de aantallen aan het verminderde voedselaanbod (verdwijnen open vuilstorten) en veranderingen in de landbouw. Veranderingen in het voedselaanbod dus. Lees met de ogen van nu nog eens het stukje van toen.

Bestrijden van kokmeeuwen

Kokmeeuwen zijn eigenlijk geen schadelijke vogels. Het zijn echte opportunisten die iedere voedselbron gebruiken die ze maar kunnen gebruiken. Ze kunnen dan ook op vele plaatsen aangetroffen worden, op de velden achter de ploeg, in weilanden achter de gierton, op vuilnisbelten en midden in de stad voor de fritestent.

Het probleem met de kokmeeuw begint als hij wil broeden. De kokmeeuw zoekt zich meestal vennen uit met laag water, waarin pollen van pijpenstrootje of pitrus groeien. Deze vennen zijn meestal voedselarm en wanneer er kokmeeuwen in gaan broeden wordt het voedsel voor de jongen naar het ven gebracht.

De jongen deponeren het mest in het water en ook een gedeelte van de mest van de oudervogels komt in het ven terecht. Hierdoor gaat de vegetatie in een ven harder groeien en verdwijnen de planten die bij de voedselarme situatie horen. Kokmeeuwen kunnen door het grote voedselaanbod dat door de mens beschikbaar komt, hun stand tot veelvouden opvoeren wanneer er geen beperkingen komen. Hierdoor kunnen op een broedplaats de aantallen zodanig toeneemen dat de vegetatie-structuur onomkeerbaar kan veranderen. In het ergste geval kan het ven zodanig vermest worden dat het ven

Om bovenstaande problemen te voorkomen of te beperken, wordt op veel plaatsen de kokmeeuw bestreden of beperkt in zijn groeimogelijkheden. Om de kokmeeuw te bestrijden, worden op vele plaatsen de eieren geraapt. Dit is uiteraard een zeer arbeidsintensieve werkwijze. De eieren hoeven echter niet elke dag geraapt worden maar om de drie weken (broedtijd is 23 dagen) want alle kokmeeuwen blijken ongeveer tegelijkertijd te beginnen met broeden. Door nu ongeveer 15 tot 20 dagen na het begin van het broeden eieren te rapen, bereikt men dat weer alle meeuwen tegelijkertijd nieuwe eieren gaan leggen die dan weer 20 dagen later weggehaald kunnen worden. Op deze manier kan men een groot deel van de nieuwe aanwas voorkomen. De geraapte eieren moeten afgevoerd worden via een destructor want wanneer ze kapot worden gemaakt en in het water terecht komen, kan er botulisme optreden en dit kan leiden tot een sterfte van alle watervogels in dat ven. Ook kan men door eieren kapot te slaan kokmeeuwen leren eieren te eten. Dit kan weer leiden tot predatie van eieren uit andere watervogelnesten. Om de kokmeeuw het broeden te beletten zijn er nog enkele ander meer exotische middelen die eigenlijk minder geschikt zijn omdat ze of niet lang genoeg werken of omdat ze bijverschijnselen hebben. Zo kunnen kokmeeuwen in de nestelperiode verschrikt worden door een vlieger met een roofvogel-silhouet of door een luchtkanon die bij fruitteilers gebruikt wordt. Een andere methode is kokmeeuwen bestrijden door ze te schieten. Buiten dat dit voor veel natuurbeheerders een onverteerbare oplossing is, zal dit ook een vervuiling geven met metalen. Andere methoden zijn weer het plaatsen van spijkermatjes of gaas op de plaats waar de vogel kan gaan nestelen. Echter omdat het gaas meestal verzinkt is krijgt men in een voedsel-arm en meestal zuur ven een vervuiling van zink. Ook dit is dus niet zo'n goede oplossing. Want wanneer meeuwen verjaagt worden gaan ze op zoek naar een andere plaats waar ze kunnen broeden. Het blijkt dan dat ze zich kunnen verspreiden over het hele terrein waardoor het middel erger is dan de kwaal. Wanneer de kokmeeuw op een ven zit blijken er meestal ook andere vogels dit ven te prefereren, waaronder het zeldzame geoorde fuutje. Het geoorde fuutje blijkt zich namelijk erg goed thuis te voelen in een kolonie van kokmeeuwen.

PADDENSTOELLEN EN HUN TERREINEN

Wanneer IVN-Meijel op jacht gaat naar paddenstoelen worden meestal drie terreinen aangedaan, namelijk de Herbertusbossen in Heeze, het Weerterbos en het Leudal. Dit zijn terreinen met een grote variatie in grondsoorten, vochtigheid en bossen met verschillende boomsoorten en in verschillende leeftijdsklassen. Dit betekent dat er op een relatief klein oppervlak veel soorten gevonden kunnen worden. Maar ook deze gebieden zijn beperkt in het aantal biotopen. Wil je ook nog andere soorten leren kennen, zul je ook eens naar paddenstoelen moeten gaan kijken op andere plaatsen. Veel soorten kan je meestal vinden op oude stortplaatsen waar veel organisch materiaal in de bodem is verdwenen. Hier kunnen we de paddenstoelen vinden die het moeten hebben van een zeker mate van verrijking van de bodem. Inktzwammen, parasolzwammen en vlekplaten zijn er veelvuldig te vinden. Een andere plaats waar nogal eens veel soorten paddenstoelen kunnen worden aangetroffen zijn de schrale graslanden waar een begrazing wordt uitgevoerd met vee (bijvoorbeeld aan de randen van de Groote Peel of andere natuurgebieden). Met name op het mest kan je enkele soorten vinden die niet algemeen zijn zoals de speldenprikzwam en de witte mestinktzwam.

Ook de Deurnese Peel is rijk aan soorten wanneer je gaat zoeken op plaatsen waar puin in de ondergrond is verwerkt. Blijkbaar is de combinatie van het zure water van de Peel en de aanwezigheid van het kalk uit het puin een combinatie waar veel soorten in

Speldenprikzwam

kunnen gedijen. Zo kunnen er diverse soorten leemhoeden, melkzwammen, russela's, boleten en bovisen gevonden worden en nog enkele minder bekende soorten zoals enkele franjezwammen

Deze plaatsen zijn in de peel met name te vinden op plaatsen waar de turf ontgonnen is en afgevoerd is over banen die door het water zijn aangelegd. De weg in het verlengde van de Eikenlaan is bijvoorbeeld zo'n weg. Ook in het gebied tussen de weg Helenaveen-Liessel en de Soeloop is rijk aan dit soort wegen en daardoor rij aan soorten die in de omgeving minder vaak worden aangetroffen. De peel heeft echter nog meer plaatsen die rijk zijn aan paddenstoelen. Op plaatsen met veel veenmos kan men ook diverse soorten vinden die thuis horen in het zure veenmilieu zoals de moeraszwavelkop, de schubbige fopzwam en de veenmosgrauwkop. De paddenstoelen die in dit milieu leven zijn wat minder imposant dan de grotere soorten in de bossen maar zijn des al niettemin de aandacht best wel waard. In de natte gebieden van de peel blijken paddenstoelen niet uitsluitend in de herfst aanwezig te zijn maar ook gedurende de rest van het jaar. Maar ook hier is de herfst eigenlijk wel het hoogtepunt. Buiten deze plaatsen is het natuurlijk altijd leuk op plaatsen te zoeken met veel dood hout en op plaatsen waar pas of enkele jaren geleden hout is gekapt.

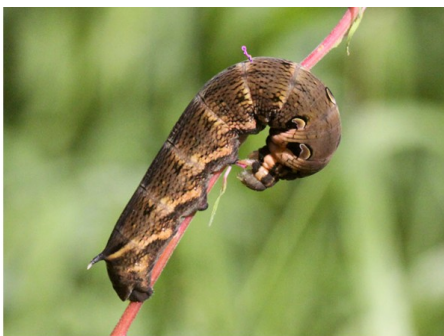
Witte kluitzwam

Wil je dus een veelheid aan paddenstoelen vinden moet je, je niet beperken tot de gebieden waar normaal de excursies van het IVN naar toe gaan. Zoek ook eens heel andere gebieden op en zoek dan eens naar paddenstoelen.

Bijna altijd blijken er wel ergens paddenstoelen in

het gebied aanwezig te zijn die best de moeite waard zijn. Echte in de meeste gebieden zul je geen 50 soorten vinden die je in de Herbertusbossen en in het Leudal wel tegen kan komen. Laat je hierdoor dan niet ontmoedigen en leer het vinden van een paar bijzondere soorten in de andere gebieden te waarderen. Een ander tip nog: blijf het gehele jaar naar paddenstoelen kijken. De lente en de zomer hebben ook nog een aantal soorten in de aanbieding die best de moeite waard zijn. Veel plezier met het kijken naar paddenstoelen.

HET GROOT AVONDROOD

Langzaam zakt de zon weg achter de horizon. Nadat de ronde vuurrode bol achter de horizon verdwenen is kleurt de lucht rood. Echter pas nadat het laatste avondrood is verdwenen wordt het avondrood actief. Met het laatste avondrood hebben we het over een nachtvlinder die tot de groep van pijlstaarten hoort en

ook wel eens olifantsvlinder wordt genoemd. De naam pijlstaart is afkomstig van de rups. De rupsen van de pijlstaarten hebben achter op de rups een stekel die hun de naam heeft gegeven.

De vlinder is een prachtig bruine vlinder met een prachtig (avond) rood gevlamde tekening.

Het is jammer dat deze prachtige vlinder de wereld niet overdag opvrolijkt. In plaats van zich te showen zit deze prachtige vlinder overdag ergens stil in de vegetatie op de nacht te wachten. Als het donker wordt gaat de vlinder op pad om te paren en daarna om zijn eitjes te leggen

op zijn voedselplanten. De eieren worden enkel of in kleine groepjes afgezet op de onderzijde van de bladeren. Na circa 14 dagen komen de eieren uit. Van ongeveer midden juli tot in september eten de rupsen van de voedselplant. Het bijzondere is dat de rupsen van het avondrood in twee kleurenvarianten voorkomen namelijk een groene en een bruine variant. Deze varianten komen door elkaar voor en kunnen broederlijk of zusterlijk op een wilgenroosje of op walstro zitten te knabbelen. Wanneer de rupsen volgroeit zijn verpoppen ze zich laag bij de grond tussen de bladeren of zelfs iets in de grond en overwinteren er. De vlinders uit deze poppen vliegen weer in juni van het daarop volgende jaar.

Deze varianten komen door elkaar voor en kunnen broederlijk of zusterlijk op een wilgenroosje of op walstro zitten te knabbelen. Wanneer de rupsen volgroeit zijn verpoppen ze zich laag bij de grond tussen de bladeren of zelfs iets in de grond en overwinteren er. De vlinders uit deze poppen vliegen weer in juni van het daarop volgende jaar.

Een van de voedselplanten van het avondrood is het wilgenroosje dat vroeger bijna langs iedere zandweg in Meijel voorkwam.

Doordat de sloten en bermen waar het wilgenroosjes groeien op een andere manier beheerd wordt, verdwijnt het wilgenroosje steeds meer uit onze omgeving en daarmee ook het avondrood. Een biotoop dat hiervoor in plaats is gekomen zijn de waterlopen die ge-

voed worden door maaswater waar moeraswalstro vaker in grotere hoeveelheden aangetroffen wordt. Echter ook hier blijkt het gevaar dat de oever door klepelen gemaaid wordt. Klepelen is het maaien met een snel draaiende rotor, waar aan ijzeren staven zijn vastgemaakt met een stuk ketting. De ijzeren staven slaan door de snelheid waarmee ze ronddraaien alles, de vegetatie en alles wat er in leeft, kapot. Door klepelen van bermen en oeervervegetatie en door het beheren van sloten met een kraan, worden de poppen die in de of vlak boven de grond zitten, beschadigd of vernietigd en wordt zo voorkomen dat een nieuwe generatie kan ontstaan. De wijze van beheer van de plaats waar het avondrood voorkomt, is dus erg belangrijk. Wanneer je langs de Meijelse zandwegen nog ergens wilgenroosjes ziet staan, ga dan eens tegen de avond kijken of je de mooie rupsen van het avondrood op kunt vinden. Let er dan met name op of aan het wilgenroosje afgeknabbelde bladeren zitten want de rupsen zijn ondanks hun forse grootte gemakkelijk over het hoofd te zien.

IJSVOGEL

De mooiste vogel die bij ons rondvliegt, zegen sommige mensen tegen deze bijzonder fraai gekleurde vogel. He-
laas krijgen maar weinig mensen deze kleurenpracht te zien omdat het een schaarse vogel is en bovendien nog eens erg schuw.

De mensen die hem al herkennen zien meestal een bruinblauwe schicht voorbij vliegen, soms vergezeld met een schetterend geluid. De ijsvogel is bijna altijd te vinden aan water. Dit water zijn meestal stomende wateren met een gedeeltelijke bos of struikbegroeiing langs het water. Het water waaraan hij te vinden is ook meestal vrij helder. Dit is voor de ijsvogel een noodzaak om in het leven te blijven want het is bij uitstek een zichtjager. Als je hem bekijkt heeft hij een spiessnavel hetgeen er op duidt dat het een viseter is. Deze meestal vrij kleine vissen moet hij bemachtigen door deze onder water te spiezen. De ijsvogel vangt deze vissen vaak vanuit een tak boven het water. Hierop wacht hij geduldig totdat een vis ziet die zich binnen zijn bereik heeft gewaagd. Met een plotselinge duik in het water wordt de aanval op zijn prooi in gezet en veelal met succes beëindigd.

Omdat de ijsvogel, in tegenstelling met wat de naam zou doen vermoeden, in de winter een verschrikkelijk moeilijke tijd kan hebben is het een kwetsbare vogel. Wanneer de wateren waaraan hij leeft dicht vriezen kan de ijsvogel niet meer aan zijn voedsel, de vissen.

In de winter wordt de ijsvogel een dwaler door het landschap, op zoek naar open water waar hij nog kan jagen. De ijsvogel is dus een standvogel in Nederland. Het dwalen kost aan veel ijsvogels het leven omdat ze ten prooi vallen aan roofvogels, het verkeer en aan verhongering wanneer de wateren gedurende langere tijd dichtgevroren blijven. Meestal zijn de ijsvogels dan geconcentreerd te vinden op plaatsen waar het water niet of pas zeer laat bevroert. Dit zijn snel stromende beken en rivieren die niet bevriezen. Dit soort

wateren zijn in Nederland zeker niet algemeen, waardoor in de winter de populatie flink kan uitdunnen.

Winterverliezen kunnen normaal weer snel gecompenseerd worden doordat de ijsvogel 2 tot 3 legsels per jaar groot kan krijgen. Voor het broeden wordt een broedhol gemaakt in een steilwandje aan het water.

In Meijel en omgeving is de populatie de laatste jaren gestegen omdat het oppervlak aan water met vis enorm is toegenomen door de doorvoer van Maaswater bij de verschillende waterschappen.

In de winter is de ijsvogel bij ons meestal te zien op plekken waar het water altijd blijft stromen en waar het water dan moeilijk dichtvriest. Die plaatsen zijn sluizen en duikers in wateren waar gedurende de winterperiode het water voldoende hard blijft stromen. Op die plekken is dan ook de beste kans om deze prachtige vogel te ontmoeten. Wanneer je een goede plek weet, kan je vanuit een schuilplaats, bijvoorbeeld een auto, de ijsvogel uitstekend

bewonderen en zeker wanneer je in bezit bent van een goede verrekijker.

Om hem dan te zien moet toch altijd weer wat geduld hebben, maar kun je hem van dichtbij bewonderen zal blijken dat het geduld en de kou best de moeite waard zijn geweest.

HET WILDE ZWIJN.

Vorig jaar heeft in de Kroenekraan een artikel gestaan over overlast gevende dieren. Bij onze Brabantse burens begint langzaam vorm te krijgen hoe de overlast moet worden teruggedrongen. Er worden heuse plannen en afspraken gemaakt hoe de overlast moet worden

bestreden.

Uit het vorige artikel:

Het Wilde zwijn gaat door met de verspreiding in Nederland.

Limburg, waar buiten de Meinweg een 0-optie is, is al bijna volledig bezet. Zuidoost Brabant ondertussen ook al voor een groot gedeelte. Het is bijna ondenkbaar om de 0-optie nog gestand te doen. Zelfs wanneer de jachtregels sterk aangepast zouden worden, lijkt het bijna onmogelijk om nog naar de 0-optie terug te keren. Er zal dus naar een manier gezocht moeten worden om met het Wilde zwijn te leven. Het bejagen en

bemachtigen van een wild zwijn schijnt momenteel circa 80 uur per varken te kosten. Aangezien deze uren voornamelijk in de avond en de nacht besteed moeten worden, is het de vraag of de Wildbeheerders, jagers, die dit in de vrije tijd doen, de tijd nog kunnen en willen opbrengen indien de populatie nog een tijdje door-groeit?

Ook de financiële inspanning die de Wildbeheerders moeten opbrengen in de vorm van hoogzitten en voer om de varkens naar de hoogzitten te lokken lopen dan op termijn serieus in de papieren. Met wilde zwijnen tot een probleem te verklaren is het probleem nog lang niet opgelost.

In Asten gaan ze het toch proberen. Hierbij zijn de problemen concreet gemaakt. Er is een plan gemaakt voor de aanpak van de wilde zwijnen. In feite draait het plan om de oude 0-optie (is geen varkens in het gebied) te realiseren. Omdat iedereen weet dat dit geen echte optie is, wordt voorzichtig ook nog gesproken over een 0-schade optie. Ook dit wordt waarschijnlijk niet gerealiseerd. Om de 0-optie zoveel mogelijk te realiseren wordt in het plan gevraagd voor nog ruimere mogelijkheden voor de bejaging van de wilde zwijnen. Voor de Groote Peel (een Natura 200 gebied), waar al alle technische nachtzichtmogelijkheden gebruikt mogen worden, wordt ook nog gevraagd om te mogen jagen in de broedtijd en zelfs op zondag. Verder wordt er gevraagd het aantal vangkooien uit te breiden van 5 naar 10. Dus er wordt gevraagd om alle mogelijkheden, zelfs een 1 op 1 drijfjacht zou tot de mogelijkheden moeten gaan behoren. Vraag is of deze in de Groote Peel, gezien de landschappelijke gesteldheid, deze überhaupt wel mogelijk is. Bedoeling was dat ook de natuurgeledingen in zouden stemmen met dit plan. Gezien dat er gesproken wordt over een 0-schade plan en er een 0-optie wordt nagestreeft wordt het moeilijk voor natuurgeledingen om met dit plan in te stemmen. Hoe dit plan verder gaat is nu zeer de vraag. Zeker om dat het plan helemaal geen overleg en coördinatie met de Limburgse kant voorziet.

ONTWIKKELINGEN BIJ DE VERSPREIDING VAN DE GOUDEN SPRINKHAAN EN DE GREPPEL-SPRINKHAAN

De Gouden sprinkhaan en de Greppelsprinkhaan breiden zich uit in

Gouden sprinkhaan man

Limburg.
Over de Greppel-sprinkhaan hebben we het al eerder gehad in de Kroenekraan.

De Gouden sprinkhaan.
De Gouden sprinkhaan zit al langer in de omgeving van Meijel en zelfs in Meijel.

Dit in de Groote Peel en in Meijel is dit in de Kalispeel tussen de Amsloberg en de Vossenbergh. Hier bleef hij angstvallig in het gebied dat begroeid is met Pijpenstro. In het cultuurgebied was deze sprinkhaan nergens te bekennen. Nu in 2017 is dat veranderd. De Gouden sprinkhaan heeft de Kwakvors gevonden en een paar hebben ook de Meijelse zijde van de Kwakvors gevonden en dan met name de weilanden van stichting VEEN. Als we geluk hebben zijn er hier eitjes afgezet en komt er volgend jaar een nieuwe generatie tevoorschijn. Probleem is dat de eitjes in de vegetatie worden afgezet. Door maaien en hooien is het mogelijk dat de legsels in het hooi terecht komen en zich nooit zullen ontwikkelen. In de omgeving ligt richting molentje een geschikt gebied waar de vegetatie nooit gemaaid wordt. Mogelijk zijn er daar ook eitjes afgezet. De toekomst zal het leren of deze prachtige sprinkhaan zijn opmars voortzet in het buitengebied van Meijel.

De Greppelsprinkhaan.

In 2001 is in de Kroenekraan de verwachting uitgesproken dat de Greppelsprinkhaan gauw genoeg in Meijel zou zijn omdat deze al aanwezig was in de omgeving van het AC-restaurant in Sevenum. Tot op heden (2017) is het deze sprinkhaan nog steeds niet gelukt om Meijel te bereiken. Blijkbaar zijn de kanalen rond Meijel en de A67 moeilijk te nemen barrières. Toch blijkt de Greppelsprinkhaan Meijel steeds meer te naderen en zowel vanuit het noorden als vanuit het zuiden. In het zuiden is de Greppelsprinkhaan al

aanwezig in de Waterbloem. In het noorden is de Greppelsprinkhaan in zeer laag aantal aanwezig in de Heitrakse Peel ten zuiden van de A67. Er zijn dus nog flinke stappen en barrières te nemen voor deze leuke sabelsprinkhaan.

Greppelsprinkhaan vrouw

Wat hoop geeft is het feit dat er in 2017 relatief veel

langvleugelige dieren aanwezig waren. De langvleugelige dieren kunnen goed vliegen en grotere afstanden overbruggen (bijvoorbeeld over een kanaal vliegen). De reden waarom er in 2017 relatief veel langvleugelige dieren waren is niet duidelijk. Mogelijk heeft de droogte in het voorjaar voor schaarste gezorgd voor de Greppelsprinkhaan en deze schaarste zou dan (hypothese) de initiatie kunnen zijn voor de ontwikkeling van lange vleugels. Hoe deze soorten het de komende jaren zullen gaan doen is dus afwachten. Deze keer is al weer de verwachting dat beide soorten de komende jaren op meerdere plaatsen in Meijel aangetroffen kunnen worden.

TROSBOSBES IN DE MARIAPEEL

Afgelopen jaar is erg hard gewerkt aan de bestrijding van de Trosbosbes in de Mariapeel. In plaats van een hoogveen was de Mariapeel op plaatsen een Trosbosbesbos aan het worden. Waarom is het goed dat de Trosbosbes uit het veen verdwijnt:

- De trosbosbes heeft een hoog

watervverbruik van wel 2 tot 4 liter/dag

- De Trosbosbes wortelt 20 tot 50 cm in de veenlaag
- Een deel van de regen die valt wordt opgevangen in de struiken en verdampt weer en hierdoor is het water niet meer beschikbaar voor veenmossen die het veen moeten gaan vormen
- Door de doorworteling van het veen kan er zuurstof in het veen dringen met als gevolg de toename afbraak van het veen (oxidatie van het veen)
- Beschaduwning van de ondergroei en daarmee de beperking van de groei van veenmossen
- De Trosbosbes legt stikstof vast die later weer beschikbaar kan worden voor pijpenstro en berk
- de Trosbosbes levert bladafval op de bodem waardoor de
- ondergroei sterk beperkt wordt en daardoor veranderd ook de structuur van de vegetatie
- * Voortplanting en verspreiding Trosbosbes
- De Trosbosbes maakt veel bessen en dus nog veel en veel meer zaden die gemakkelijk verspreid worden in het gebied door besseneters
- De trosbosbes afhankelijk van de eigenschappen van de
- specifieke struik en standplaats 30.000 tot 100.000 zaden per struik voortbrengen.
- De verspreiding van de Trosbosbes kon over grote afstand
- gebeuren door bes-etende vogels en zoogdieren
- Het zaad van de Trosbosbes blijft meerdere jaren kiemkrachtig
- bij het verwijderen van de Trosbosbes springt deze weer
- gemakkelijk uit op de kleine wortelresten die achter blijven

Invloed van Trosbosbes op hydrologie en bodem

De Trosbosbes heeft een ondiep wortelstelsel en groeit optimaal in een goed gedraineerde, luchtige (humusrijke) zand- of veenbodem.

De Trosbosbes is gevoelig voor zuurstofgebrek in de bodem. Een stabiel hoge grondwaterstand belemmert wortelontwikkeling en beperkt groei en bessenproductie.

Een hoge stikstof beschikbaarheid bevordert de groei van de Trosbosbes. In de peel hebben we een relatief hoge stikstofneerslag door aanwezigheid van de intensieve veehouderij en een grote verkeersintensiteit in de ruimere omtrek.

Duurzame bestrijding Trosbosbes noodzakelijk

De Trosbosbes vormt een ernstige belemmering voor hoogveenherstel doordat deze gaat woekeren op de beste plaatsen voor de ontwikkeling van hoogveen. Deze plaatsen zijn voor de Trosbosbes geschikt omdat de waterhuishouding niet in orde is en er regelmatig verdroging optreedt, waarbij kiemplaatsen en groeiplaatsen ontstaan.

Een eenmalige bestrijdingsactie zal daarom op termijn niet afdoende zijn. Er moeten ook verbetering omstandigheden voor hoogveenvorming (is ongunstig voor Trosbosbes door afname van kieming en vestiging) gecreëerd moeten worden. Dit betekent:

– Maatregelen verbetering waterhuishouding (gebeurd in het LIFE+ project maar blijft afhankelijk van de neerslag)

DE STINKER UIT HET BOS

Hem een keer geroken hebben is hem nooit meer vergeten. Elke keer als je weer door het bos loopt en een zware donker aasgeur dringt door tot in je neus dan weet je het, hij staat er weer. We hebben hier over een paddenstoel die ontstaat uit een duivelsei.

De paddenstoel begint

als een lichtgrijs windei dat gewoon ergens in de bodem vastzit, vaak onder braamstruiken.

Als je het ei doorsnijdt, zie je een groenachtige kern die omgeven is door een drilachtig eiwit. Wanneer je 's morgens het "ei" vindt, staat er 's middags al vaak een vruchtlichaam in de vorm van een phallus op. Van zijn uiterlijk heeft hij ook zijn latijnse naam gekregen namelijk *Phallus impudicus*. Deze naam is zoals het vaker gebeurd niet letterlijk in het Nederlands vertaald.

Het vruchtlichaam bestaat uit een broze steel met daarboven een hoed die bedekt is door een groene slijmerige substantie.

Door zijn vreselijke geur heeft deze paddesteol een zeer grote aantrekkingskracht op allerlei soorten vliegen. Deze trappelen gedurende een tijd rond op deze hoed waarbij ze de poten vol met sporen smeren. Wanneer ze weer op andere plaatsen landen worden deze sporen weer afgezet.

Op deze manier weet deze paddenstoel zich al vliegend voort te planten. Vooral het feit dat uit een groen bedorven ei binnen twee uur en grote stinkende paddenstoel kan groeien heeft de mensen er vroeger waarschijnlijk toe gebracht om dit aan de duivel toe te schrijven.

Er bestaat ook nog enkele kleine broertje van deze paddenstoel namelijk de kleine en roze stinkzwam. Deze zijn een maat kleiner en heeft ook een ook een groene gleba (goene slijm op de hoed). Wanneer het groen verdwenen is blijft er een prachtig rood of oranje kopje over. De kleine stinkzwam is veel zeldzamer dan de grote stinkzwam.

Let eens op of je deze, ondanks de grote stank die ze afgeven,

vaak moeilijk vindbare paddenstoel kan vinden. Wil je de ontwikkeling eens van nabij meemaken zoek dan eens een duivelsei en neem dit samen met wat vochtig mos mee naar huis. Leg het ei in het vochtige mos en dek dit dan af met een of ander glas. Je kunt dan het ontstaan van

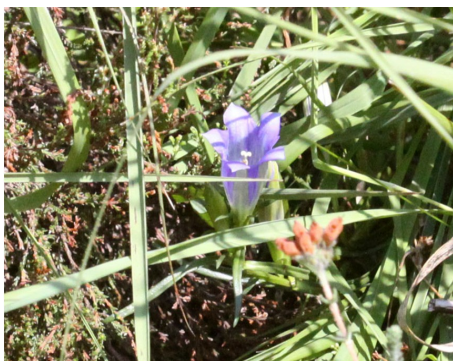
de phallus live meemaken. Veel kijkplezier met de neus dicht.

DE DRIEVOUDIGE RAMP OP DE STRABRECHTSE HEIDE

De Strabrechtse Heide heeft de afgelopen een aantal rampen gekend die een flinke wissel op de natuur in het gebied hebben getrokken. De eerste ramp voltrok zich in 2010 toen een flinke brand grote delen van het gebied zwart blakerde. Behalve de fauna waren ook de bossen flink beschadigd. Veel hectaren dennenbos zijn hierbij geheel vernietigd en zijn nooit meer als dennenbossen aangeplant. Nu zijn het heiden of opschietende loofbossen die voornamelijk uit berk bestaan. Een gedeelte van het gebied is toen ook nog omgezet in een stuifzandgebied.

In eerste instantie was dit dus een ramp waarbij het gebied “gesteriliseerd” was. Alle flora en fauna moesten het afgebrande gebied opnieuw vinden. Een van de grote uitzonderingen was de struikheide die al het eerste jaar na de brand weer op de oude wortels uitsprong. Het “nieuwe” gebied biedt in de jaren erna een kans voor nieuwe natuur om het kale gebied weer in te nemen.

In 2016 volgde een tweede ramp en een derde ramp. De tweede ramp was dat in de periode van mei juni er tussen de 200 en 300 mm water viel in vier weken tijd. Alle laagten stonden diep onder water. In deze laagten leefden een van de zeldzamere dagvlinders van Nederland, het Gentiaanblauwtje. Het Gentiaanblauwtje heeft behalve de Klokjes gentiaan ook nog een mier nodig om de voortplanting te laten slagen. De eitjes worden namelijk afgezet op de Klokjesgentiaan en hier eten de rupsen een tijdje van de bloem en het zaaddoosje.

Op een gegeven moment dalen ze af uit de bloem en laten zich door een bepaalde soort mier meenemen in het nest. Hier voltooien ze hun rups zijn en verppen zich in het mierennest. Een ingewikkelde levenswijze dus. Als een van de schakels het niet doet wordt het niets met de nieuwe generatie gentiaanblauwtjes.

Door de zware regen waren veel klokjesgentiaanplanten onder water verdwenen en de vraag was of ze nog aanwezig waren als het water verdwenen was en of ze nog in bloei zouden komen. Ook de nadere schakel was natuurlijk zwaar geraakt door de natheid. Mieren die onder de grond leven kunnen uiteraard niet leven onder water en verdrinken dus of moeten verhuizen. Beide is slecht voor het gentiaanblauwtje als het nog vliegt. Dit laatste is de vraag omdat de rups en de pop van het gentiaanblauwtje in het nest van de mieren zitten. Loopt het nest onder water dan verdrinken de rupsen en/of de pop.

In 2016 vertrok zich nog een andere ramp in het gebied. Op 23 juni trok er een hevig onweersbui over het gebied die gepaard ging met een enorme hagelbui en hagel met enorme afmetingen.

De toch taaie oude struikheide was helemaal plat gehageld en was afgebroken. Van de berkenbomen was gedeeltelijk de bast afgehageld. Veel dennenbomen waren aan een zijde of helemaal beschadigd. In eerste instantie bleven de bomen nog groen, maar na enkele maanden begonnen de bomen bruin te worden en gedeeltelijk af te sterven. Sommige bomen gaven er uiteindelijk helemaal de brui er aan.

Voor de opslag op de heide was dit niet zo erg maar voor de bossen was dit soms fataal. In 2017 zijn er een aantal bossen in zijn geheel gekapt en andere staan er nog zwaar beschadigd bij. Een gewillige prooi voor insecten en schimmels. Gevolg is dat de Strabrechtse Heide de laatste jaren steeds groter open gebied is geworden. Dit hoeft niet noodzakelijk een nadeel te zijn voor het gebied.

Bij deze hagelbui zijn waarschijnlijk ook de klokjesgentianen die er nog stonden, verloren gegaan. Dit betekent mogelijk het einde van het Gentiaanblauwtje op de Strabrechtse Heide. In 2017 zijn er geen meldingen van dit blauwtje in Waarneming.nl. Dit hoeft nog niet te betekenen dat het daar verdwenen is maar het is toch een veeg teken.

Een andere zeldzame vlinder in het gebied is de Kommavlinder. Ook van deze soort zijn er weinig meldingen van de Strabrechtse Heide. Ook dit kan een gevolg zijn van de laatste twee rampen.

Het extreme weer lijkt dus zijn weerslag te hebben om de natuurwaarden in het gebied. Probleem is dat als eenmaal een populatie van de zeldzame en bijzonder soorten is verdwenen er geen mogelijkheid is dat deze weer terugkomt omdat er in de naaste omgeving nergens populaties zijn waar nieuwe dieren vandaan kunnen komen.

De gebeurtenissen op de Strabrechtse Heide geven aan dat het leven op "eilanden" gevaarlijk is. Helaas bestaat onze kwetsbare natuur alleen maar op eilanden in onze culturomgeving. Vorig jaar ging het om de Strabrechtse

Den met hagelschade

Heide, in de toekomst mogelijk een stuk in de Peel. Zo worden we met elke ramp of ongelukje een stukje van onze bijzondere natuur kwijt. Stukje bij beetje, soort voor soort. Wat vandaag niet kwetsbaar lijkt kan het morgen wel zijn en overmorgen verdwenen zijn.

PROGRAMMA 2017

I.V.N. MEIJEL

De "KROENEKRAAN"

Vertrekpunt alle wandelingen: **Truijenhof, Tomveld 2**

DATUM	TIJD	GEBIED
EXCURSIES		
15-Okt.	08.30	Leudal Paddenstoelen
26-Nov.	08:30	Moost Lamdschap
17-Dec.	08:30	Groote Peel Landschap LIFE en vogels
08 Januari	19.30	NIEUWJAARSBIJEENKOMST
21-Jan.	08.30	Mariapeel LIFR + Hoogveen
18– Feb.	08.30	Waterbloem Vogels en Landschap
18– Maart	08.30	Groote Peel Weidevogels
VRIJWILLIGS LANDSCHAPS BEHEER van 09.00-12.00 uur		
21– Okt.	09.00	Visvijver Donk
18– Nov..	09.00	Visvijver Donk
16– Dec.	09.00	Visvijver Donk
20– Jan.	09.00	Plan Tulp
17– Bebr.	09.00	Visvijver Donk
17– Maart	09.00	Visvijver Donk

<http://ivnmeijel.mooilimbursdorpspleinen.nl>

Niet ingeplande maandagavonden

Verenigingsavond met een variabele invulling met natuurvaria.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter	Dhr. G. Hendriks Kennedylaan 9 5768 VL Meijel Tel. 077-4662028
Secretaris	Dhr. J. Slaats Astenseweg 6 5768 PD Meijel Tel. 077-4661249
Penningmeester	Dhr. J. Schaareman van der Steenstraat 30 5768 AK Meijel Tel. 077-4662371
Leden	Dhr. W. Sebastiaan Dopheide 25 5768 GC Meijel Tel. 077-4663042
	Dhr. W. Verdonschot Kerkstraat 5768 BH Meijel Tel. 06-21462141
	Dhr. F. Hodzelmans Molenstraat 49 5768 EB Meijel

**Bankrekening Rabo Bank Meijel NL94 RABO 0133 4349 58
IVN Meijel**

Contributie per jaar € 18,00
Elk volgend gezinslid € 4,50